

MAATIAINEN

Det lantliga kulturarvet ry

Föreningens mål är

- att bevara gamla prydnads- och odlingsväxter
- att bevara gamla lantraser
- att värna om landsbygdens kulturlandskap

Föreningen, som grundades år 1989, har cirka 2000 medlemmar.

Förmedlingen av frön är en viktig del av föreningens verksamhet.

Föreningen ordnar olika aktiviteter, kurser och föreläsningar.

*Krolliljan (*Lilium martagon*) är en gammal medicinalväxt som spred sig via kloster kanske redan under medeltiden, från Centraleuropa till Norden. Krolliljan valdes år 2015 till årets allmogeväxt. Foto: Pirkko Kahila*

Fröskatten av gamla kulturväxter

Största delen av dagens gamla kulturväxter blev odlings- och prydnadsväxter för omkring hundra år sedan. Föreningens frökatalog publiceras varje år och den omfattar cirka 500 arter och sorter av prydnads-, nytto- och vilda växter. Växterna har anpassat sig till de finska växtförhållandena. Medlemmarna odlar gamla växtsorter i sina trädgårdar och på sina åkrar. Dessa fungerar som levande genbanker och ger frön till försäljning. Föreningens fröhantering bidrar till att bevara vår biologiska mångfald.

Av rasbeståndet omfattande 12 olika finska lantrashöns är Hornio den senaste upptäckta. Lantrashöns valdes år 2013 till årets lantras.
Foto: Kirsti Hassinen

Vad menas med en gammal kulturväxt?

Med gammal kulturväxt avser man en sådan stam eller sort av en odlingsväxt (nytto- eller prydnadsväxt), som inte vetenskapligt har förädlats och som har odlats i flera decennier. Dessa växter har utvecklats i samverkan mellan böndernas och husmödrarnas medvetna eller omedvetna val och av rådande växtförhållanden.

Lantraser av husdjur

Redan på bronsåldern hade man nötkäp, svin, får och getter som husdjur. Från de första husdjuren utvecklades de finska lantraserna. I Finland har vi ännu kvar lantraser, såsom östfinsk ko, finsk får, lantrashöna och finsk häst.

Värdefulla ängslutningar och torrängar vid Askalaforseen i Pesaröddalen valdes till årets kulturlandskap år 2010. Bland den representativa ängsväxtligheten hittas flera växtarter som kan härledas till järnåldersbosättning.
Foto: Keijo Luoto

Landsbygdens kulturlandskap

Kulturlandskapen är till sin natur, kulturhistoriskt eller landskapsmässigt värdefulla områden som bör bevaras. Våra ängar, hagmarker och skogsbeten med sina hotade växt- och djurarter håller på att försvinna från landsbygdens landskapet p.g.a. att det flera hundra år gamla slåtter- och betesbruket har upphört. Föreningen väljer årligen ett landsbygdens kulturlandskap som erkännande till dess vårdare eller underhållare för det värdefulla arbetet.

Tidskriften Maatiainen

Utkommer 4 gånger per år. I samband med den första tidningen får medlemmarna frökatalogen. Tidningen är länge aktuell emedan informationen i artiklarna inte föråldras.

Trädgårds- och kulturresor för föreningens medlemmar

Årligen reser trädgårdens och växternas vänner till lantliga resmål i Finland och utomlands. Man bekantar sig vid sidan av växterna, även med lantraser och kulturlandskap.

Rosenpionen (Paeonia veitchii) är en härdig vildart. Den blommar i denna gamla trädgård samtidigt med den redan år 1916 kända orkidénarcissen 'Thalia' (Narcissus 'Thalia') och skogsförgätmigejen (Myosotis sylvatica). Kuva: Jukka Riihelä

*Plantdagen infaller
på våren 22.5.2015
och på hösten 11.9.2015*

På plantdagen kan man köpa, skänka bort och byta växter från medlemmarnas egna trädgårdar. Ett varierande urval av gamla sorter och stammar av prydnads- och nyttoväxter finns då utställda.

Bli medlem

Det går enklast att bli medlem genom att betala medlemsavgiften 30 € till föreningens konto i Suupohjan Osuuspankki FI2447300010095205. Skriv i meddelandefältet NY MEDLEM samt ditt namn och adress och gärna även e-postadress.

Kontor och fröbutik

Stenbäcksgatan 8, 00250 Helsingfors

tel. 044-045 7317

öppet ons-to 12-18,

toimisto@maatiainen.fi

www.maatiainen.fi

